Cada temporada les estacions duen a terme simulacres de rescat per estar sempre preparats.

SOS
des del remuntador

Celes Piedrabuena Arxiu

Afortunadament els remuntadors que avui dia mouen les persones amunt i avall de l'estació són del tot segurs. És gairebé impossible que pugui produir-se un accident, però la probabilitat sempre hi és i per tant s'ha d'estar preparat i saber que cal fer en cas de trobar-s'hi. I si no, només cal recordar a les nou persones que van morir al Tirol el passat setembre com a conseqüència de la caiguda d'un teleféric

En la línia de sinceritat que sempre ha caracteritzat la publicació que ara teniu entre mans us direm que la possibilitat de fer aquest reportatge no va sortir perquè un dia ens quedéssim penjats d'un telecadira dues hores, sinó com a conseqüència d'un comunicat de premsa que vàrem rebre d'Aramón. En aquest text, Ainhara Guerri, responsable de premsa d'aquesta empresa aragonesa, ens explicava que s'anaven a dur a terme unes pràctiques de rescat en remuntador. Per sort, mai m'he quedat massa estona penjat en un remuntador, ni en condicions llastimoses, més enllà d'una mica –per alguns podria ser molt– vent i neu, però, tot i que no hi pensem, és una situació en la qual tots ens hi podem trobar, per difícil que pugui semblar.

Gairebé impossible

Després de parlar llarga estona amb Manuel Morales, director de muntanya de Panticosa des de fa 11 anys i que ja va estar 14 treballant a Formigal, em quedo més tranquil. De les seves explicacions es desprèn que les possibilitats que un telecadira o un telecabina caiguin al terra és tant o més difícil com que a ple més d'agost nevi a la platja de Barcelona. Les mesures de control són molt estrictes, es fan bones revisions, les instal·lacions són molt segures i el personal de rescat està molt qualificat. De fet, si fem una mica de memòria segur que recordem que en més d'una ocasió un remuntador no funcionava per excés de vent, tot i que des de baix a nosaltres ens semblava que no n'hi havia per tant, però les estacions prenen les màximes mesures de seguretat, ja que saben que amb la vida de les persones no s'hi juga.

Fa molts, molts anys que no hi ha un incident greu al nostre país, tants que jo ni me'n recordo. Per posar-vos un exemple us direm que el darrer rescat que es va dur a terme a les estacions d'Aramón va ser fa set anys, però "és molt difícil que això passi. Nosaltres fem quatre proves a l'any i el fet que es trenqui una pilona o un balancí no entra en la llista de les possibilitats. El que sí hem d'estar preparats és per donar un servei al client i a la llei, ja que aquesta exigeix tenir llest un pla d'evacuació que no pot allargar-se més enllà de les tres hores", explica Manuel Morales, qui afegeix, "tot i que s'ha de pensar que les tasques de rescat no sempre són fàcils, ja que les condicions meteorològiques són variables, el vent i la ubicació les poden complicar i després està la situació de les pròpies persones".

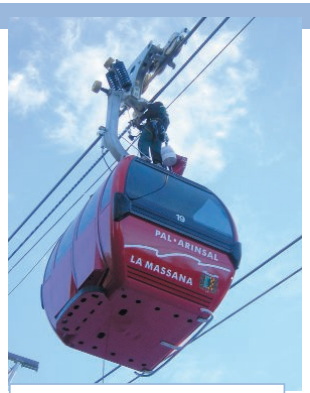

Les condicions de rescat no sempre són fàcils i sempre depenen de les condicions ambientals.

Totes les estacions disposen del personal de seguretat adequat.

Tot i que a vegades no sigui fàcil, si ens trobem penjats hem de mantenir la calma.

Té raó en Manuel. De la mateixa manera que no tots reaccionem igual quan ens quedem tancats en un ascensor, no totes les persones responen igual quan es queden una estona penjats d'un telefèric, telecabina o cadira, més encara si veuen que l'estona passa i que el remuntador oscil·la cada vegada més per l'acció del vent. Però, fins i tot en el pitjor dels casos hauríem de mantenir la calma, per difícil que pugui semblar. Cal pensar que el seu índex de seguretat és superior al dels avions i que recentment l'Associació d'Estacions d'Esquí Franceses va fer un estudi del qual es desprenia que els remuntador mecànics són els mitjans, els vehicles més segurs –es calcula que hi ha 12.000 remuntadors al món– i que el nombre d'accidents és de tant sols un 0,1%.

Sembla que entre alguns tocats de l'ala està de moda saltar del telecadira

para un telecadira és perquè hi ha un descarrilament en una pilona i és molt difícil que es pari un remuntador. Si hi ha un tall de llum tots els remuntador tenen un motor d'emergència de gasoil i tots els remuntador nous porten un sistema de desacoblament que el que faria és que en cas d'aturada el telecadira, per exemple, aniria cap enrere". Les possibilitats que es trenqui el cable, per més oscil·lant que el veiem a vegades, són més aviat nul·les. És un dels elements més sensibles i sempre es fan revisions magnetogràfiques. La pinça que porta el telecabina prem 1.180 kg per centímetre quadrat, i normalment són de 51 mm. El cable d'un telecadira no es pot deixar anar. És impossible donat el sistema d'unió dels cables.

Per tant, i per sort, les actuacions de rescat acostumen a consistir a evacuar les persones que s'han quedat aturades en algun remuntador en algun punt de l'estació. Aquesta acció la porta a terme personal especialitzat i preparat. Un equip de socors en el qual hi ha els millors professionals. Aquests acostumen a ascendir fins a les pilones i mitjançant un sistema de politges llisquen pel cable fins al telecabina o telecadira. Quan arriben al lloc específic, li col·loquen un arnés al client i el baixen al terra. Aquesta operació no és que sigui especialment complicada, però tampoc és senzilla, ja que es desenvolupa a la natura, sotmesos als capricis de la natura i els experts es troben davant persones que si les situacions són molt adverses poden presentar símptomes d'hipotèrmia o atac de nervis. Per això, al marge de ser uns grans rescatadors, també han de tenir psicologia. Un cop els rescatats són deixats al terra, aquests són conduïts fins a un lloc segur, ja que normalment la ubicació d'aquestes incidències es localitza en llocs amb molt pendent.

Comportem-nos

Més enllà de les dures condicions meteorològiques, moltes de les aturades dels remuntadors es produeixen per un comportament incívic dels usuaris d'aquestes instal·lacions. Per evitar aquestes situacions i pel bé de tots, ara us recordem com ens hem de portar per fer un bon ús dels remuntadors. Alguns procediments poden semblar molt bàsics, però s'ha de pensar que no totes les persones som igual, i el que per unes és blanc per a altres pot ser negre, o fora de lloc, però mai està de més recordar-los.

Als telesquís

- Treu-te els pals i agafa'ls amb una mà
- No practiquis eslàlom a la pujada
- Si caus, deixa anar la perxa i retira't tant ràpid com puguis de la línia
- A l'arribada deixa la perxa al lloc indicat, ja que si el sobrepassa es provoca l'aturada automàtica

Als telecadires

- Si portes motxilla, treu-te-la i posa-te-la davant; així evitaràs quedar-te enganxat a la cadira
- Recorda evitar la barana de seguretat per evitar una caiguda
- No saltis mai al terra, encara que aquest et sembli molt a prop
- Si a l'arribada no pots baixar, queda't assegut i espera
- No balancegis les cadires

Als telecabines

- No sobrepassis mai el nombre màxim de passatgers ni balancegis la cabina
- No intentis obrir les portes ni et recolzis, ja que l'obertura i el tancament són automàtics
- No tiris res per les finestres ni t'hi aboquis

Aquestes són les mesures que apliquen a la Molina i que podrien servir per a qualsevol altra estació.

Els agents de seguretat arriben fins la cadira o cabina mitjançant un sistema de politges des de la pilona més propera.

amb la seva acció posen en perill la resta d'usuaris. És un acte temerari que de cap manera s'ha de permetre i per això si els responsables de l'estació agafen aquestes persones, les pot fer fora del seu domini esquiable.

Després sempre queden els imponderables. Aquelles accions externes que ni en els pitjors dels casos es podrien arribar a pensar, com el que va succeir als Alps italians, quan un pilot nord-americà va tallar amb la seva acció el cable d'un telefèric, en un accident que va costar la vida a 20 persones. Dies més tard, al capità Richard Ashby li van caure sis mesos de presó i va ser expulsat del cos dels infants de Marina. Aquest trist accident va passar el 1999.

Més recent és el del telefèric als Alps austríacs d'aquest estiu, quan es van desprendre tres cabines i van caure al buit, o també la caiguda de 30 telecadires a Bariloche, amb tant sols 20 ferits. Davant de situacions com aquesta, per més que el personal de les estacions es prepari, poc es pot fer; però per mirar que no es reprodueixi cap situació de risc sempre es fan simulacres de rescat. De manera que aquesta temporada quan agafeu un remuntador, sigui el que sigui, no patiu, que tot i que el vent el faci moure més del compte no passarà res. Això sí, tingueu seny i comporteu-vos com cal. ❄

El major risc, les persones

Controlats tots els paràmetres de seguretat, amb equips mecànics de darrera generació i personal altament qualificat, resta confiar en el bon comportaments dels usuaris de les estacions. Per si un cas aquest no tenen l'educació que han de tenir o bé els suficients coneixements, les estacions ja acostumen a avisar mitjançant cartells de l'actitud que s'ha de tenir sobre una cadira o telecabina; però en tot cabàs sempre hi ha una poma podrida. Com ens comenta Manuel Morales, "el major risc són els clients. Cada dia n'hi ha més i sempre es queixen quan s'atura un remuntador, però hi ha usuaris que balancegen la cadira o que en salten".

A veure, per saltar de la cadira s'ha d'estar una mica tarat, però es veu que entre alguns joves més radicals aquesta acció no és tant inhabitual, sobretot quan hi ha un bon paquet de neu. Aquests infractors es pensen que l'alçada és més petita de la que realment és, el telecadira enganya, i que la neu verge farà de coixí. I després passa el que passa. No només hi ha el risc que aquests tocats de l'ala es trenquin les cames, que se les trenquen, sinó que

Un rescat en un remuntador no pot trigar més de tres hores

En terra el personal de l'estació atén com cal l'accidentat i mira de conduir-lo a un lloc segur.